

Oppfølging av kommunestyrevedtak

Forvaltningsrevisjon - Lardal kommune

2014 :: 701 009

Innhold

Sammendrag	ii
1 Innledning	1
1.1 Kontrollutvalgets bestilling	1
1.2 Bakgrunn.....	1
1.3 Problemstillinger og revisjonskriterier.....	1
1.4 Avgrensning	1
1.5 Metode, kvalitetssikring og høring	2
2 Vedtak i kommunestyret	3
2.1 Vedtak og iverksettelse.....	3
2.2 Revisors vurdering	5
3 Konklusjon	6
3.1 Konklusjon	6
Vedlegg 1: Rådmannens høringsuttalelse	7

Foto forside: Telemark kommunerevisjon IKS

Sammendrag

Bestilling og bakgrunn

Forvaltningsrevisjonen er bestilt av kontrollutvalget i sak 08/14. Kontrollutvalget mottok henstilling fra rådmannen om å vurdere hennes oppfølging av vedtak i kommunestyresakene 035/13 – Invitasjon til Lardal om deltagelse i 5-kommunesamarbeidet og 048/13 – Kommunesamarbeid. Bakgrunnen for henstillingen var oppslag i media der ett kommunestyremedlem hadde gitt uttrykk at rådmannen ikke hadde fulgt opp kommunestyrets vedtak i sak 035/13.

Problemstilling for forvaltningsrevisjonen

I hvilken grad har rådmannen fulgt opp kommunestyrets vedtak i sak 035/13?

Konklusjon og vurderinger

Vi mener at rådmannen har fulgt opp kommunestyrets vedtak i sak 035/13 på en forsvarlig måte.

Rådmannen har ansvar for at kommunestyrets vedtak blir iverksatt. Men dersom vedtaket har en slik form at det er uklart hva kommunestyret har ment, vil det være forsvarlig at rådmannen ber kommunestyret om å avklare sitt vedtak før det blir iverksatt konkrete tiltak. Vi mener at det ikke er entydig klart hva kommunestyret mente i sitt vedtak i sak 035/13, og at rådmannen opptrådte forsvarlig når hun i sin utredning til sak 048/13 ber kommunestyret om å tydeliggjøre vedtaket.

Hvis det kommer nye opplysninger eller oppstår forhold som har betydning for kommunestyrets vedtak, bør kommunestyret varsles om dette og få anledning til å vurdere om og ev. hvordan dette skal påvirke deres vedtak. Etter vårt syn var det riktig at kommunestyret fikk anledning til å vurdere hvordan de skulle forholde seg til kommunereformplanene til den nye regjeringen.

Bø, 25. april 2014

Telemark kommunerevisjon IKS

Kirsti Torbjørnson
oppdragsansvarlig for
forvaltningsrevisjon
(sign)

Anne Hagen Stridsklev
forvaltningsrevisor

1 Innledning

1.1 Kontrollutvalgets bestilling

Forvaltningsrevisjonen er bestilt kontrollutvalget i sak 08/14.

Hjemmel for forvaltningsrevisjon er gitt i kommunelovens § 77 nr. 4, jamfør forskrift om kontrollutvalg kapittel 5 og forskrift om revisjon kapitel 3.

1.2 Bakgrunn

Kontrollutvalget mottok henstilling fra rådmannen om å vurdere hennes oppfølging av vedtak i kommunestyresakene 035/13 – Invitasjon til Lardal om deltagelse i 5-kommunesamarbeidet og 048/13 – Kommunesamarbeid. Bakgrunnen for henstillingen var oppslag i media der et kommunestyremedlem hadde gitt uttrykk at rådmannen ikke hadde fulgt opp kommunestyrets vedtak i sak 035/13.

1.3 Problemstillinger og revisjonskriterier

Rapporten handler om følgende problemstilling:

I hvilken grad har rådmannen fulgt opp kommunestyrets vedtak i sak 035/13?

Revisjonskriteriene¹ i denne forvaltningsrevisjonen er utledet fra kommuneloven § 23 2. ledd som sier:

Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt.

Revisjonskriteriet er:

- Rådmannen skal påse at vedtak blir iverksatt, og at saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet.

1.4 Avgrensning

Forvaltningsrevisjonen er avgrenset til kommunestyresakene 35/13 og 48/13.

¹ Revisjonskriterier er en samlebetegnelse på de regler og normer som gjelder innenfor det området som skal undersøkes. Revisjonskriteriene er basis for de analyser og vurderinger som revisjonen foretar, konklusjonene som trekkes, og de er et viktig grunnlag for å kunne dokumentere samsvar, avvik eller svakheter.

1.5 Metode, kvalitetssikring og høring

Vi har gjennomgått de to kommunestyresakene som forvaltningsrevisjonen omhandler. I tillegg har vi snakket med rådmannen for å få hennes opplevelse av saken. Informasjonen i rapporten er verifisert i forbindelse med høringsprosessen. Rapporten er sendt på høring til rådmannen i kommunen 7. april. Rådmannens synspunkter om saksbehandlingsprosessen er innarbeidet i rapporten. Rådmannens høringsuttalelse ligger i vedlegg 1.

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført og rapportert i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder² på området, jf. forskrift om revisjon § 7.

² Denne rapporten er utarbeidet med grunnlag i RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon, og kvalitetssikret i samsvar med kravene i standarden og vårt kvalitetssikringssystem. Kvalitetssikringssystemet er i samsvar med den internasjonale standarden for kvalitetskontroll -ISQC 1 *Kvalitetskontroll for revisjonsfirmaer som utfører revisjon og begrenset revisjon av regnskaper samt andre attestasjonsoppdrag og beslektede tjenester*

2 Vedtak i kommunestyret

2.1 Vedtak og iverksettelse

Revisjonskriterium

- Rådmannen skal påse at vedtak blir iverksatt, og at saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet.

Sak 35/13 Invitasjon til Lardal kommune om deltagelse i 5-kommunesamarbeidet

5-kommunesamarbeidet består av kommunene Andebu, Hof, Holmestrand, Re og Stokke. Ordførerne i disse kommunene har blitt enige om en viljeserklæring om å inngå et formalisert samarbeid. Bakgrunnen for dette initiativet var ifølge saksutredningen, at ordførerne ønsket å legge til rette for et alternativ til bykommunene i Vestfold og for at kommunene skulle kunne forme sin egen utvikling og fremtid.

Ordførerne i de fem kommunene var åpne for at også Lardal kunne delta i dette samarbeidet og at 5-kommunesamarbeidet dermed kunne bli utvidet til å bli 6-kommunesamarbeidet. Invitasjonen fra ordførerne ble behandlet i formannskapet 4. juni 2013.

Rådmannen la fram saken uten innstilling. Hun skriver i sin saksfremstilling at hun ikke vil mene noe om valg av alternativer fordi dette i stor grad er et politisk valg. Rådmannen vil i stedet forsøke å belyse, vise til ulike alternativer og legge til rette for et beslutningsgrunnlag. Ifølge saksutredningen er følgende alternativer mest aktuelle for Lardal:

- Bestå som egen kommune
- By-alternativet, samarbeid med Larvik
- Innlandsalternativet, samarbeid med 5K

Formannskapet behandlet saken 4. juni 2013, og fattet følgende vedtak:

1. *Lardal kommunen takker ja til invitasjonen om å delta i 5K samarbeidet slik at dette utvides til 6K.*
2. *En forutsetning for et slikt samarbeid er at dette kan gjennomføres som samarbeid mellom selvstendige kommuner og ikke som et forarbeid til en kommunesammenslåing.*
3. *Lardal kommune godkjenner pkt. 1 -6 og 8 i viljeserklæringen.*
4. *Pkt. 7 i viljeserklæringen erstattes med følgende: Lardal kommune stiller seg åpen for andre samarbeidskonstellasjoner dersom dette er mer gunstig for egen kommune.*

Lardal kommune skal gjennomføre en behov- og mulighetsstudie om alternative grensejusteringer og kommunesammenslutninger for Lardal. Rådmann gis i oppgave å komme tilbake til formannskapsmøtet 22.10.2013 med forslag til prosess, inklusive budsjett til bl.a. ekstern involverende prosessledning. Det skal legges opp til bred involverende prosess med innbyggerne, næringsliv og foreningene. Prosjektet skal være gjennomført før sommeren 2015.

Kommunestyret behandlet saken 11. juni 2013, og formannskapet innstilling ble vedtatt.

Rådmannen mener at det var nødvendig med tydeliggjøring av hva kommunestyret mente med «*Lardal kommune skal gjennomføre en behovs- og mulighetsstudie om alternative grensejusteringer og kommunesammenslutninger for Lardal*». For at rådmannen skulle kunne svare på bestillingen fra kommunestyret med å legge fram forslag til prosess og forslag til budsjett for en slik prosess, opplevde rådmannen behov for en tydeliggjøring av hva kommunestyret ønsket utredet.

Rådmannen mener også at kommunereformplanene til den nye regjeringen var noe som kommunestyret burde få anledning til å vurdere.

Rådmannen sier at hun på grunn av mange andre oppgaver ikke hadde tid til å utrede og ferdigstille saken før ferien, og at det ikke var mulig å rekke å få skrevet saken ferdig før fristen for ferdigstilling av saker til formannskapsmøtet 10. september og kommunestyremøte 17. september. Saken ble derfor tatt opp formannskapsmøtet 22. oktober og kommunestyremøtet 29. oktober.

Sak 48/13 Kommunesamarbeid

Rådmannen ber i saksfremstillingen om en tydeliggjøring av vedtaket i sak 35/13. Hun anbefaler kommunestyret om å velge mellom to alternativ:

1. Utredning av mulige kommunesammenslutninger avventes inntil regjeringen har kommet med tydelige signaler på retningslinjer og fremdrift i prosesser med kommunesammenslutninger.
2. Det nedsettes en politisk arbeidsgruppe med følgende mandat:
 - a. Klargjøre ev. behov for utredning og analyser vedr. alternative kommunestrukturløsninger, samt
 - i. fremme forslag til finansiering av ev. utredning og analysebehov
 - ii. klargjøre de økonomiske og driftsmessige konsekvenser for Lardal kommunen ved en kommunesammenslåing
 - iii. utarbeide forslag til kommunestyret om ev. kommunesammenslåing
3. Rådmannen har ansvaret for sekretærfunksjonen for arbeidsgruppen.
4. Kommunestyret vedtar medlemmer til arbeidsgruppen og dato for sluttrapport.

Rådmannens innstilling til kommunestyret er:

Utredning av mulige kommunesammenslutninger avvendes inntil regjeringen har kommet med tydelige signaler på retningslinjer og fremdrift i prosesser med kommunesammenslutninger.

Rådmannens fortolkning av pkt. 4 sak 035/13 jamfør saksfremstillingen legges til grunn for vurderingen av samarbeidsløsninger.

Formannskapet behandlet saken 22. oktober 2013, og fattet følgende vedtak:

- 1. Siste avsnitt i vedtak i KS-sak 035/13 oppheves.*
- 2. Lardal er allerede i gang med samtaler med 6K, og bør også innlede samtaler/forhandlinger med Larvik, slik at vi får to alternativ.*
- 3. Larvik kommune inviteres til samtaler rundt utvidet samarbeid og eventuell kommunesammenslåing en gang i framtiden. Samtalene bør foregå mellom formannskapene i de to kommunene og tilrettelegges av rådmennene.*
- 4. Konkrete punkter som bør være med i samtaler/forhandlinger må formannskap komme tilbake til i neste møte.*

Kommunestyret behandlet saken i møte 29. oktober og vedtok formannskapets innstilling punkt 1-3 med 16 stemmer mot 1 stemme. Punkt 4 ble enstemmig vedtatt.

2.2 Revisors vurdering

Rådmannen har ansvar for at kommunestyrets vedtak blir iverksatt. Men dersom vedtaket har en slik form at det er uklart hva kommunestyret har ment, vil det være forsvarlig at rådmannen ber kommunestyret om å avklare sitt vedtak før det blir iverksatt konkrete tiltak.

Vi mener at det ikke er entydig klart hva kommunestyret mente i sitt vedtak i sak 035/13, og at rådmannen derfor opptrådte forsvarlig når hun i sin utredning til sak 048/13 ber kommunestyret om å tydeliggjøre vedtaket.

Hvis det kommer nye opplysninger eller oppstår forhold som har betydning for kommunestyrets vedtak, bør kommunestyret varsles om dette og få anledning til å vurdere om og ev. hvordan dette skal påvirke deres vedtak. Etter vårt syn var det riktig at kommunestyret fikk anledning til å vurdere hvordan de skulle forholde seg til kommunereformplanene til den nye regjeringen.

3 Konklusjon

3.1 Konklusjon

Vi mener at rådmannen har fulgt opp kommunestyrets vedtak i sak 035/13 på en forsvarlig måte.

Vedlegg 1: Rådmannens høringsuttalelse

Lardal kommune

Saksbehandler: Mette Hval
Direkte telefon: 33 15 52 32
Vår ref.: 14/1924
Arkiv: FE-
Deres ref.: Anne Hagen Stridsklev
Dato: 10.04.2014

Telemark kommunerevisjon IKS
v/Anne Hagen Stridsklev

Forvaltningsrevisjonsprosjekt om Oppfølging av kommunestyrevedtak - uttalelse

Det vises til høring av Forvaltningsprosjekt om Oppfølging av kommunestyrevedtak, datert 07.04.2014.

Rådmann støtter i hovedsak innholdet i rapporten, men ønsker å kommentere to faktabeskrivelser i utkast til rapport.

Bakgrunnen for henstillingen:

Rådmann henstilte kontrollutvalget om å vurdere om rådmann hadde fulgt opp, eller om tilnærmingen til oppfølging av vedtaket, var i strid med kommunestyrets beslutning. Bakgrunnen var at saken på nytt fikk fokus gjennom oppslag i Østlandsposten.

Behov for tydeliggjøring av vedtaket:

På side 4 i utkast til rapport, 3. avsnitt og 3. setning, står det følgende:

"Ville kommunestyret gjennomføre en prosess med mulige kommunesammenslutninger, samtidig som de vedtok å inngå samarbeid med 5K?" Formuleringen av denne setningen oppleves ikke å være det rådmann uttalte i samtalen med forvaltningsrevisor. Rådmann har hele tiden vært opptatt av å få en tydeliggjøring av hva kommunestyret mente med "*Lardal kommune skal gjennomføre en behovs- og mulighetsstudie om alternative grensejusteringer og kommunesammenslutninger for Lardal*". Rådmann opplevde behov for tydeliggjøring av dette punktet i vedtaket. For at rådmann skulle kunne svare på bestillingen fra kommunestyret med å legge fram forslag til prosess og forslag til budsjett for en slik prosess, opplevde rådmann behov for en tydeliggjøring av hva kommunestyret ønsket utredet.

På forvaltningsrevisors spørsmål om det ble vurdert å være aktuelt å spørre kommunestyret om tydeliggjøring av vedtaket før møtet i oktober, svarte rådmann "*at hun på grunn av mange andre oppgaver ikke hadde tid til å utrede og ferdigstille saken før ferien, og at det ikke var mulig å rekke å få skrevet saken ferdig til fristen for ferdigstilling av saker til formannskapet 10 september og kommunestyret 17. september*".

Rådmann har spesielt lagt merke til at revisor uttaler "*at det ikke er entydig klart hva kommunestyret mente i sitt vedtak i sak 035/13, og at rådmann derfor opptrådte forsvarlig når hun i sin utredning til sak 048/13 ber kommunestyret om å tydeliggjøre vedtaket*".

Med hilsen

Mette Hval
Rådmann

Postadresse: Svarstadtunet 15, 3275 Svarstad
Besøksadresse:
E-post: post@lardal.kommune.no

Telefon: 33 15 52 00
Telefaks: 33 15 52 01
Internett: www.lardal.kommune.no

Bank: 2500.22.48002
Org.nr.: 964952434